

Evaluering af Natteværterne og nattelivskoordineringen

Februar 2025

Indhold

- **Introduktion**
- **Sammenfatning og anbefalinger**
- **Resultater i indsatsperioden**
- **Effekter i forhold til formål**
- **Metode**

Et værtskab i natten, der fremmer en tryggere atmosfære

Siden 2019 har Natteværterne været til stede i Indre By, København, med det formål at reducere støj og gener forbundet med byens natteliv samt øge trygheden for både gæster og beboere.

Københavns natteliv er præget af en mangfoldig skare af mennesker – turister, studerende, firmafester, unge fra hele landet og internationale gæster, der samles i byens barer, klubber og gader hver weekend. Nattelivet rummer fest og glæde, men også udfordringer, da alkohol og andre rusmidler ofte spiller en central rolle i både den sociale interaktion og de konflikter, der kan opstå. For nogle gæster kan en aften ude hurtigt udvikle sig til en krisesituation, især for dem, der er sårbare, eller som mister kontrol over deres adfærd, når de indtager rusmidler.

For at håndtere disse udfordringer og skabe et mere trygt og hensynsfuldt natteliv etablerede Københavns Kommune i 2019 Natteværterne. Formålet er at reducere støj og gener for beboere, øge trygheden for gæster og fremme en mere ansvarlig adfærd blandt nattelivets deltagere og at skabe balance mellem fest og ansvarlighed og hensynet til beboelsen.

Natteværterne begyndte i 2019 som et pilotprojekt for at undersøge effekten af en synlig værtsrolle og bedre koordinering af nattens indsatser. I 2022 blev ordningen udvidet, og i dag er otte værter i gennemsnit til stede fra torsdag til lørdag året rundt.

Natteværternes opgaver spænder bredt

Nattelivet er et område, der er i berøring med mange forskellige politiske agendaer, og det kendetegner ligeledes Natteværternes opgaveportefølje, at de udfører en bred vifte af opgaver i nattelivet. De møder gæsterne, og med en guidende tilgang og dialog forsøger de at håndtere støj og kriser samt forebygge konflikter. Dertil er Natteværterne involveret i det generelle renhold og tilsyn med byens service og funktioner i nattelivet. Samtidig spiller de en vigtig rolle i samarbejdet mellem nattelivets aktører, herunder politi, alarm- og vagtcentraler, dørmænd og andre myndigheder, for at sikre en koordineret indsats, når situationer opstår.

En central del af indsatsen er den data, Natteværterne indsamler gennem registrering af hændelser, observationer og interaktioner med nattelivets gæster. Data, der giver et bedre grundlag for at identificere tendenser i nattelivet og iværksætte målrettede indsatser. Derudover formidles relevante indsigter til nattelivsaktører gennem ugentlige nyhedsbreve og møder, hvor erfaringer deles, og kommende weekender koordineres.

Denne evaluering undersøger Natteværternes effekt på tryghed, adfærd og nattelivets gener samt deres rolle i koordineringen mellem relevante aktører. På baggrund af data, interviews og observationer vurderes indsatsens styrker, udfordringer og potentielle udviklingsmuligheder.

Konceptet med Natteværter er udviklet af Københavns Kommune i samarbejde med RF-Experience med inspiration fra Amsterdam. Formålet er at fremme hensynsfuld adfærd i nattelivet gennem synligt værtskab og styrket samarbejde mellem aktørerne.

Konceptet

Sammenfatning og anbefalinger

Effektiv koordinering for et tryggere natteliv

Evalueringen vurderer indsatsen på baggrund af tre indsatsområder, som Natteværterne har haft til formål at skabe effekter inden for.

De tre områder er:

- **Samarbejdet i og om nattelivet**
- **Gæsternes oplevelser og tryghed**
- **Støj og gener i nattetimerne**

Samarbejdet i og om nattelivet

Evalueringen viser, at Natteværterne har haft en markant positiv effekt på nattelivet. Deres rolle som bindeled mellem myndigheder, brancheaktører og frivillige har styrket samarbejdet og forbedret aktørernes kendskab til hinanden. Dette har optimeret ressourceanvendelsen hos politiet og Alarm- og Vagtcentralen samt givet myndighederne et bedre grundlag for handling.

Natteværternes tilstedeværelse og erfaringer har bidraget væsentligt til den forebyggende indsats, hvilket har medført, at flere aktører i nattelivet i dag tager et større ansvar for at skabe et tryggere miljø for både gæster, beboere og ansatte. Det styrkede netværk omkring nattelivet skaber nu bedre forudsætninger for en mere strategisk og databaseret tilgang til videndeling, så information deles og anvendes mere målrettet og effektivt.

Gæsternes oplevelser og tryghed

Evalueringen peger på, at nattelivet i Indre By er blevet tryggere for gæster og andre borgere, da Natteværterne udfylder en værtskabsrolle i byens gader og pladser – områder, der ikke tidligere har haft bemandet værtskab. De håndterer både adfærdsregulering og omsorgsopgaver, og adresserer dermed et behov, som før ikke var formelt varetaget af andre. Derudover er Natteværterne involveret i det generelle renhold og tilsyn med byens service og funktioner i nattelivet. Det højner også kvaliteten af oplevelsen af nattelivet for gæsterne.

Nattelivsmiljøet er udfordrende med øget narkotikabrug, flere udsatte og sårbare samt langt flere unge under 18 år. Dette tydeliggør behovet for en omsorgsgivende og konfliktnedtrappende indsats.

Effekten af Natteværternes indsats tilkommer særligt de gæster, der står midt i et behov for fysisk eller psykisk førstehjælp, og hensynet til individet begrænser deres tilstedeværelse andre steder i byen på samme tid. Men nattelivet er samlet set tryggere, fordi der er en indsats, der tager sig tid til at møde gæsternes behov.

Støj og gener i nattetimerne

Samarbejdspartnere fremhæver, at et aktivt værtskab i nattetimerne er et vigtigt redskab til at håndtere, forebygge og indsamle viden om adfærden i nattelivet. Herunder viden om specifikke samlingspunkter, grupperinger og peakperioder i årets løb, hvor der kræves en ekstra indsats af nattelivets professionelle og frivillige aktører.

Evalueringen viser, at Natteværterne gennem dialog bidrager til regulering af adfærden i nattelivet i en mere hensigtsmæssig retning, men deres indsats har kun begrænset effekt på det samlede støjniveau i Middelalderkvarteret, hvilket beboerne også påpeger. I 2024 har Natteværterne grebet ind over for u hensigtsmæssig adfærd 864 gange (se side 12).

Støjen og generne i Middelalderbyen er knyttet til bestemte områder, hvor nattelivet samler sig. Med den nuværende organisering kan Natteværterne ikke dæmpe det samlede støjniveau i Indre By, da det ville kræve en langt mere stationær, målrettet og omfattende indsats. Udfordringen forstærkes af, at mange nattelivsgæster er berusede, samt at en stor andel er turister eller éngangsbesøgende, som kun opholder sig i byen få gange. En mere effektiv indsats ville kræve faste værtter på de mest støjplagede steder, hvor de løbende kan irettesætte gæsternes adfærd og sikre en mere vedvarende støjregulering gennem natten.

Anbefalinger til en styrket indsats

Evalueringen peger på tre områder, hvor indsatsen kan styrkes for at maksimere dens potentiale og skabe størst mulig effekt i nattelivet.

Vi anbefaler, at man arbejder videre med følgende:

Øget formalisering for langsigtet effekt

Natteværterne har hurtigt opbygget en effektiv organisation, der har stor indflydelse i nattelivet. Arbejdet er i høj grad afhængigt af personligt engagement. Natteværterne er passionerede og dedikerede til at skabe en tryk og rolig natteatmosfære og finder altid løsninger på konkrete udfordringer. Dette engagement er en stor styrke, men det udgør også en risiko, hvis centrale personer forlader organisationen. Især samarbejdet med andre aktører, som er afgørende for indsatsens succes, kan blive påvirket.

For at styrke organisationens bæredygtighed og effekt bør Natteværternes indsatsområde(-r) formaliseres og målrettes yderligere – både hvad angår interne processer og samarbejdet med andre aktører i nattelivet samt den overordnede koordination af indsatser i nattelivet. Færre og prioriterede målsætninger, der er afstemt med organisationens ressourcer, vil bidrage til at fokusere og styrke indsatsen.

Aktiv og struktureret anvendelse af data

Natteværterne indsamler mange værdifulde data og indsigter gennem deres arbejde, men der er et stort uudnyttet potentiale for at anvende denne viden mere systematisk og strategisk. Data kan anvendes aktivt til at prioritere indsatsområder og koordinere med samarbejdspartnere. For at sikre, at data bliver et endnu stærkere redskab i den forebyggende indsats, bør dataindsamlingen formaliseres yderligere og med mere målrettede fokus.

Der er mulighed for at optimere ressourceudnyttelsen ved at anvende data mere effektivt. For eksempel kan myndigheder fordele deres ressourcer mere målrettet baseret på konkrete data om travlhed og behov i nattelivet. Et årshjul kan danne grundlag for en mere datadrevet prioritering og planlægning.

Bedre værktøjer til håndtering af sårbare og udsatte i natten

Nattelivets gæster begrænser sig ikke blot til glade og fulde personer. I stigende grad oplever Natteværterne at stå overfor en bred vifte af udfordringer i håndteringen af sårbare, udsatte og meget unge borgere og grupper i nattelivet, der kræver særlig opmærksomhed og indsats. Især efter midnat, når politiet er den eneste anden myndighed til stede, er det ofte nødvendigt med psykisk førstehjælp og håndtering af udsatte borgere.

For at kunne hjælpe flere borgere, bør Natteværterne opkvalificeres til bedre at kunne håndtere disse situationer, og deres tilgængelige rammer bør ligeledes understøtte dette arbejde. Dette kan ske gennem efteruddannelse inden for relevante områder, større beføjelser til at yde hjælp, samt fysiske rammer i Indre By, hvor Natteværterne kan hjælpe de udsatte i et mere afskærmet miljø væk fra nattelivets hektiske atmosfære.

Resultater i indsatsperioden

Status på Natteværternes indsats

Natteværterne blev lanceret som et pilotprojekt i 2019 og blev i 2022 udvidet til sin nuværende form som en indsats med aktivt værtskab i Indre By, København.

På de følgende sider gør vi status over initiativets udvikling og resultater samt dets indflydelse på nattelivet.

Her følger seks vigtige resultater, som Natteværterne har opnået de seneste 3 år (2022-2025).

Et aktivt værtskab i nattelivet

Natteværterne udøver et aktivt værtskab i Københavns natteliv ved at være synlige og tilgængelige i gadebilledet. Værtskabet sikrer, at nattelivet ikke kun præges af gæster, myndigheder og kontrol, men også af en menneskelig, ædruelig og dialogbaseret indsats. Et af deres primære formål er at reducere støj og gener i byrummet, så beboere får en mere rolig nattesøvn, samtidig med at de skaber tryghed for både gæster og lokalsamfundet.

Styrket synlighed og kendskab

“De blå jakker” er blevet en markant aktør i nattelivet og anerkendes bredt, særligt blandt samarbejdspartnere. Kendskabet blandt nattelivets gæster er steget betydeligt, og Natteværterne har opnået anerkendelse blandt nattelivsaktører, branche-repræsentanter og kommuner, både nationalt og internationalt.

Struktureret tryghedsindsats og netværk

En af de vigtigste resultater har været etableringen af et formelt samarbejde på tværs af offentlige og private aktører, myndigheder og brancheorganisationer. Dette har styrket en koordineret indsats, som øger den generelle tryghed i nattelivet. Samtidig har Natteværterne opbygget et netværk af de aktører, der arbejder aktivt i nattelivet, med fokus på at tydeliggøre ansvarsområder og skabe en koordinerende funktion. Dette har bidraget til en mere sammenhængende og effektiv indsats.

Professionalisering og datarevet ledelse

Siden pilotfasen er organisationen vokset betydeligt. Der er nu koordinatore, der træffer strategiske beslutninger om antal og fordeling af Natteværternes ressourcer baseret på data. Derudover er kompetenceudvikling for ansatte blevet formaliseret, hvilket højner indsatsens kvalitet.

Fleksibel og innovativ organisering

Selvom Natteværterne ikke længere er et pilotprojekt, er fleksibilitet og dynamik fortsat en central del af organisationen. Det gør det muligt løbende at tilpasse redskaber, indsatsområder og samarbejder efter skiftende behov i nattelivet.

Systematisk vidensindsamling og mobilisering af data

En central milepæl har været etableringen af en systematisk indsamling og analyse af data om nattelivets dynamikker. Natteværterne har formaliseret en række opgaver, som de varetager, registrerer og gør status over ved i forbindelse med nattevagterne. Dette omfatter gæsternes adfærd, gruppedannelser og geografiske hotspots – viden, der er vigtig for samarbejdspartnere og myndigheder i Københavns Kommune og viden, der bidrager til at Natteværterne kan målrette og optimere egen indsats og ressourcer, fx ved at arbejde ud fra et årshjul.

Natteværternes opgaver i nattelivet

Natteværterne registrerer løbende deres oplevelser, opgavernes karakter og interaktioner efter hver vagt. Denne systematiske registrering sikrer overblik og indsigt i nattelivets dynamik og de udfordringer, som opstår i nattetimerne.

Siden 2023 er opgaverne, hvor Natteværterne er i direkte kontakt med gæsterne i nattelivet, blevet formaliseret i tre hovedkategorier: Adfærdsopgaver, omsorgsopgaver og tryghedsopgaver. Derudover registreres også opgaver relateret til renhold af byrummet, som ikke involverer direkte gæstekontakt.

I 2024 håndterede Natteværterne 3.691 registrerede opgaver med gæstekontakt og 8.407 opgaver med renhold af byens rum. Sammenlignet med året før steg det samlede antal gennemførte og registrerede opgaver med hele 16 % (se næste side), hvilket vidner om en stigende indsats for at skabe et tryggere og renere natteliv.s.

Adfærdsopgaver

Gennem dialog og tilstedeværelse regulerer natteværterne nattelivsgæsternes adfærd. Gæsterne bedes dæmpe støj og stoppe anden adfærd, der er til gene for omgivelserne.

Adfærdsopgaver kan også være forebyggende samtaler med nattelivsgæster, hvor natteværterne ikke håndterer en

Omsorgsopgaver

Omfatter hjælp til gæster i nød. Fx skaffe transport, opkalde pårørende, yde førstehjælp, rense sår eller tilkalde ambulance.

Omsorgsopgaver kan være alkoholrelaterede, stofrelaterede, og førstehjælp er både af fysisk og psykisk karakter.

Tryghedsopgaver

Omfatter Natteværternes indsatser for at mindske utryghed via dialog, tilstedeværelse eller konfliktløsning. Dette inkluderer deeskalering, støtte ved politiaktioner og håndtering af konkrete opgaver fra Politiet eller Vagtcentralen.

Renhold af byrum

Dækker over alle opgaver, hvor værterne hjælper med at holde byen ren og pæn.

Natteværternes indsats i tal

12.098

gennemførte opgaver i 2024 på tværs af opgavetyper.

+10.000

timer, har Natteværterne været til stede og arbejdet med at øge trygheden i nattelivet i 2024.

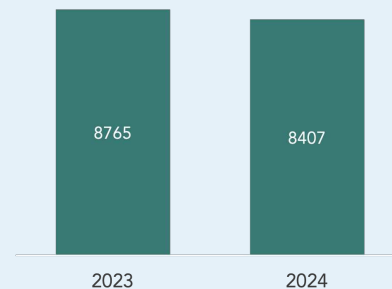
242

opkald fra vagtcentralen, som Natteværterne har håndteret i 2024.

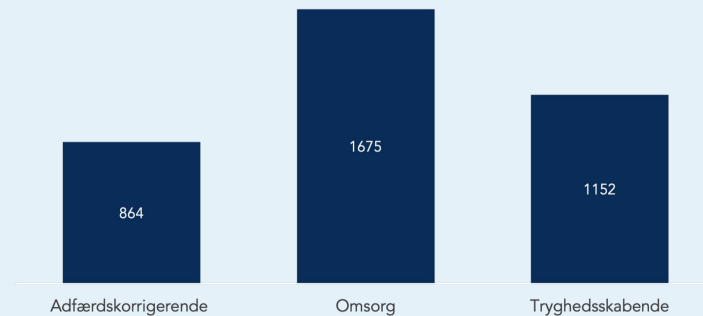
415

opkald fra alarmcentralen, som Natteværterne har håndteret i 2024.

Figur 1: Renhold af byrum i 2023–2024

Figur 2: Fordeling af opgavetyper i 2024

Indsatsområdet i Indre By

Natteværterne er til stede i Middelalderbyen i Indre By samt ved Nørreport og Hovedbanegården. Derudover patruljerer de haveområdet, særligt i de varme sommermåned.

Siden pilotprojektets afslutning er indsatsområdet vokset markant, og afhængigt af nattens travlhed opererer mellem 6 og 14 natteværter i byen, der patruljerer byen ad forholdsvis faste ruter.

Deres indsats er primært fokuseret på de klassiske nattelivszoner, herunder Vestergade, Gothersgade, Nyhavn og Gammel Strand, samt de centrale infrastrukturelle knudepunkter, hvor de kan tage imod nattelivets mange gæster samt sårbare borgergrupper, der har for vane at tage ophold i nattetimerne.

Natteværternes samarbejdspartnere

Følgende aktører er samarbejdspartnere i Natteværternes netværk.

Samarbejderne er både operationelle og strategiske, og koordineringen foregår både i dags- og nattetimerne.

- **Politiet** er en tæt samarbejdspartner både operationelt og strategisk. Politiets patrulje Trygt Natteliv mødes fast med Natteværterne fredag og lørdag nat, og op til weekenden samt ved særlige begivenheder for at koordinere indsatserne. Politiet og Natteværterne har en direkte kommunikationslinje til hinanden.
- **Alarm- og Vagtcentralen** kan kontakte Natteværterne direkte, hvis de modtager opkald, som Natteværterne med fordel kan håndtere som eksempelvis gadestøj eller gæster med et muligt ildebefindende. Natteværterne hjælper alarm- og vagtcentralen med at vurdere, om der er behov for at sende en ambulance eller patrulje.
- **Støjvagten** samarbejder med Natteværterne om håndtering af beværtninger, hvorfra der er støj, kø eller andre udfordringer.
- **Nattelivsbranchen** ved REKOM, HORESTA og DRC er en central samarbejdspartner, der hver uge deltager i koordinerende møder, hvor indsatser i forbindelse med aktuelle problemstillinger eller arrangementer kan planlægges.
- **Team Sikker By** får tilsendt ugentlige rapporter fra Natteværterne om situationen i Indre By og samarbejder om udviklingen og implementeringen af tryghedsskabende initiativer.
- **Nattelivsudvalget** har nedsat flere lokale indsatsgrupper, der har arbejdet med konkrete udfordringer i lokale områder uden for Indre By. Natteværterne bistår Nattelivsudvalget med indsatser og observationer i de pågældende områder.
- **Københavnerteamet** har et skarpt fokus på unge, der har været på kant med loven og i kontakt med bandemiljøet. Natteværterne deler på ugentlig basis informationer med Københavnerteamet om eventuelle observationer.
- **Havneværterne** patruljerer byens havnearealer fra vandsiden og sikrer trygheden blandt byens mange badende gæster. Havneværterne samarbejder med Natteværterne om at identificere lokationer, hvor der senere på aftenen kan opstå fester.
- **Hovedstadens Beredskab** samarbejder med Natteværterne om at styrke førstehjælps- og tryghedsindsatsen i nattelivet ved at koordinere indsatsen særligt under spidsbelastningsperioder, hvor der er ekstraordinært mange gæster i Indre By.
- **SSP** er kriminalpræventivt samarbejde, der samarbejder med Natteværterne om indsatser målrettet enkelte unge og/eller grupperinger, der frekventerer Indre By i nattetimerne.
- **Natte- og Ungeravne** koordinerer med Natteværterne om de fælles snitflader ved at være synligt til stede, hjælpe unge i udsatte situationer og forebygge konflikter gennem dialog og omsorg.
- **DBU** samarbejder med Natteværterne om fodboldkampe i Parken, der kan skabe ekstra fest eller potentielle fangrupperinger i Indre By.

Effekter i forhold til formål

Natteværternes effekter

Natteværterne er en del af et større netværk af aktører, der samarbejder om at skabe et godt og trygt nattelev. Derfor har Natteværternes arbejde ikke kun betydning for gæster, der færdes i nattelivet, men også for branchen og øvrige myndigheder, der direkte eller indirekte er i berøring med nattelivet.

Indsatsen med Natteværter i Middelalderbyen har effekter på flere forskellige niveauer foruden det politisk bestemte formål at nedbringe gener. På de følgende sider præsenterer vi effekten af Natteværterne på de forskellige niveauer, som er beskrevet til højre.

Samarbejdet i og om nattelivet

Natteværterne har i de forgangne år arbejdet målrettet med at etablere samarbejder med andre relevante aktører om indsatsen i nattelivet. Koordineringen og dialogen om fordelingen af ressourcer og indsætter i nattelivet har samlet set bidraget til et tryggere natteliv.

Gæsternes oplevelser og tryghed

Natteværterne bidrager med at øge trygheden for gæsterne i nattelivet ved at nedtrappe konflikter og forebygge farlige situationer, og ved at yde omsorg for den enkelte. Foruden nattelivets feststemte gæster inkluderer det også sårbare og udsatte borgere, der også figurerer i Københavns nattetimer.

Støj og gener i nattetimerne

I arbejdet med at nedbringe gener forbundet med nattelivet har Natteværterne fokus på at informere om og fremme god opførsel blandt gæsterne, uanset tilstand, nationalitet, sprog og social konstellation. Effekten på støjen er dog ikke mærkbar for beboerne i den nuværende kontekst, hvilket skyldes at der langt fra er nok Natteværter til stede i nattelivet til at bemande de hårdest ramte lokationer.

Samarbejdet i og om nattelivet

"Natteværterne har en betydelig forebyggende effekt på uro i nattelivet, hvilket reducerer politiets opgaver. Tidligere måtte vi ofte håndtere sager, der ikke var egentlige politiopgaver, da ingen andre myndigheder var til stede om natten. Natteværterne er en stærk samarbejdspartner, der aflaster os og sikrer bedre løsninger med fokus på borgerne."

Repræsentant fra Vagtcentralen

"Natteværterne er afgørende for at reducere antallet af unødvendige ambulanceudrykninger i nattelivet. Deres indsats frigiver ressourcer, så beredskabet kan fokusere på borgere, der virkelig har brug for hjælp. De fungerer som vores øjne i gadebilledet, og vi har stor tillid til deres dømmekraft."

Repræsentant fra Alarmcentralen

Natteværterne har i de forgange år i høj grad arbejdet på at etablere samarbejde med andre aktører om indsatsen i nattelivet. Det har samlet set bidraget til et tryktere natteliv.

Siden 2022 har Natteværterne spillet en central rolle i at styrke samarbejdet mellem nattelivsbranchen, myndigheder og kommunale aktører. Tidligere var koordineringen mellem offentlige og kommercielle aktører begrænset til få årlige initiativer, men Natteværternes indsats har systematisk opbygget et netværk, der fremmer samarbejde og ressourceudnyttelse. Denne brobyggende funktion har medført et mere sammenhængende og effektivt beredskab i nattelivet.

Natteværterne som brobyggende indsats

Som en central aktør i opbygningen af en koordineret nattelivsindsats har Natteværterne spillet en væsentlig rolle i at samle relevante aktører, styrke netværket og facilitere vidensdeling samt erfaringsudveksling. Ifølge alle respondenter har dette bidraget til et styrket tværfagligt samarbejde og skabt bro mellem private og kommercielle aktører, uniformerede instanser samt kommunale enheder som SSP, Team Sikker By og Støj og Udeservering. Disse aktører har tidligere manglet et formaliseret samarbejde på trods af deres fælles fokus på nattelivet.

Samarbejdspartnere fremhæver, at Natteværterne har formået at styrke relationerne mellem myndigheder, restauratører og andre aktører ved både at være fysisk til stede i nattelivet og ved at organisere samarbejds møder, hvor parterne kan mødes og koordinere deres indsats.

Bedre udnyttelse af myndighedernes ressourcer i nattelivet

Ifølge samarbejdspartnere har Natteværternes tilstedeværelse resulteret i en bedre udnyttelse af ressourcerne i nattelivet. Ved at håndtere omsorgsopgaver, som tidligere påhvilede myndighederne, frigør de kapacitet hos politi og beredskab til at fokusere på mere kritiske opgaver. Dette har gjort Natteværterne til en værdifuld og efterspurgt ressource i nattelivets sikkerhedsstruktur.

Natteværterne bidrager med vigtig situationsovervågning og vurdering af, hvornår en hændelse kræver involvering af politi, alarmberedskab eller andre instanser. De kortlægger brændpunkter i nattelivet og identificerer tendenser i nattelivet, herunder rusmiddelbrug, kriminalitet og sårbare grupper. Natteværternes registreringer og viden aktiveres i netværket via statusmøder og bidrager til mere målrettede indsatser.

Forebyggende effekt for øget trykthed

Koordineringen og planlægningen af fokus og indsatser i nattelivet, er, ifølge nattelivsaktørerne, blevet et helt uvurderligt element i at forebygge og håndtere store events, peakperioder og menneskemængder i nattelivet i København. Med udgangspunkt i den den data, som Natteværterne genererer, bliver der bl.a. truffet beslutninger om nødvendigt beredskab i nattelivet. Herunder hvornår Hovedstadens beredskab skal opsætte samaritertelte under større events og arrangementer i Indre By.

Blandt samarbejdspartnere er der et ønske om, at der arbejdes yderligere med at formalisere, hvordan data indsamles og videreformidles til andre. Herunder at det i højere grad målrettes, hvordan samarbejdspartnere kan og bør handle på de indsamlede data.

Gæsternes oplevelser og tryghed

"Gæster og borgere, der er i direkte kontakt med Natteværterne, giver generelt positiv feedback. De oplever dem som hjælpsomme, rolige og nærværende i situationer, hvor der er brug for vejledning eller støtte. For dem, der ikke er i direkte kontakt med dem, bidrager deres tilstedeværelse stadig til en mere tryk og ordentlig atmosfære i nattelivet."

Repræsentant fra nattelivsbranchen

"Vi ved, at vi har politiet, men deres ressourcer er ikke ubegrænsede. Nogle gange kan politiets tilstedeværelse endda eskalere konflikter. Natteværterne, med deres blå jakker, repræsenterer derimod omsorg. De har ikke nogen formel autoritet, men de spiller en vigtig rolle i at nedtrappe spændte situationer."

Repræsentant fra nattelivsbranchen

Ved at være synlige i nattelivet og gå i dialog med gæsterne skal Natteværterne bidrage til en tryggere og mere ordentlig atmosfære i Middelalderbyens natteliv. Både gæster og beværtninger kan mærke effekterne.

Tre ud af fire af Natteværternes opgaver er omsorgs- eller tryghedsskabende opgaver. Gennem dialog bidrager Natteværterne til en tryggere atmosfære i nattelivet. Flere gæster og samarbejdspartnere roser Natteværternes rolige og hjælpsomme facon og fortæller, at deres imødekomende tilgang er med til at give gæsterne positive oplevelser i nattelivet.

Natteværterne er til stede, når der opstår konflikter

Konfliktnedtrapping er en central effekt, hvor Natteværterne ofte formår at afværge potentielle konflikter gennem dialog og deres tilstedeværelse. Natteværternes arbejde reducerer behovet for indgriben fra vagtværn og politi. Natteværterne fortæller, at de ofte lykkes med at deeskalere konkrete situationer. Aktører fra nattelivsbranchen beskriver ligeledes, at det bidrager til en tryggere atmosfære for de øvrige gæster i nattelivet, at Natteværterne er til stede med det formål at gribe ind og håndtere konflikter.

Et omsorgsorgan i nattelivet

Natteværterne håndterer situationer, hvor den enkelte gæst har behov for omsorg. De yder både fysisk og psykisk førstehjælp. Natteværterne er udstyret med førstehjælpskasse og andre ting, der kan hjælpe fysisk tilskadekomne. Natteværterne hjælper med at behandle gæsterne akut, og sørger for at sende dem trygt videre, hvis der er behov for yderligere assistance.

En stigende andel af omsorgsopgaverne er psykisk førstehjælp. Natteværterne møder ofte borgere, der har akutte angst- eller stressreaktioner, og som har behov for et medmenneske i en svær situation. Beboere i kvarteret oplever, at mange særligt unge mennesker har brug for hjælp af denne karakter. Natteværterne håndterer disse situationer, som er ud over andre offentlige aktørers opgaver. Udbredelsen af hårde stoffer i nattelivet er formentlig medvirkende til, at flere nattelivsgæster har behov for hjælp i situationer, hvor de er psykisk ustabile.

I tilfælde, hvor nattelivsgæster har behov for at blive sendt sikkert hjem eller bliver afskærmet fra gadens fest og kulde, hjælper Natteværterne også i det omfang de kan. De ser med milde øjne på gæsterne, og har fokus på at forebygge skader og situationer, hvor gæsterne føler sig utrygge eller ladet alene.

I kontakt med særligt unge og udsatte borgere

Natteværterne hjælper gæster i nattelivet i alle aldre. På tværs af opgavetyper er det oftest unge mennesker i alderen 18-26 år, som er i kontakt med Natteværterne. De er i kontakt med mange borgere, som ikke tager del i nattelivet på beværtningerne, men færdes og ofte samles på gader eller pladser. Det gælder særligt unge under 18 år, og sårbare eller udsatte borgere, der opholder sig i gaderne. Natteværternes dialog med og håndtering af disse borgere bidrager til at skabe en mere rolig og tryk atmosfære i gaderne.

Natteværterne har stor viden om Københavns aktører og spiller en vigtig rolle i at henvise udsatte borgere til relevante tilbud. De fungerer som brobyggere, især for sårbare grupper og unge, og skaber ofte direkte kontakt til hjælp. For at styrke den funktion bør deres rolle formaliseres yderligere, så oplysninger viderefremmes mere struktureret. Dette vil sikre, at relevante aktører kan tage over og iværksætte målrettede indsatser, uden at vigtig information går tabt.

Støj og gener i nattetimerne

"Natteværterne har ikke den funktion, vi havde håbet. De har en vigtig funktion over for gæsterne i nattelivet, men vi beboere kan ikke mærke en forskel på støj og gener."

Repræsentant for beboerforening i Indre By

"Natteværterne spiller en særlig rolle, fordi de har en beredskabsfaglig tilgang, hvor vagtrollen er skiftet ud med en værtsrolle. Det gør det lettere for folk at søge hjælp. For at vores sundheds- og beredskabsfaglige indsats kan fungere optimalt, er det afgørende, at man som gæst kan henvende sig til en vært frem for en vagt. Vi er mere tilgængelige i nattelivet netop på grund af denne værtsrolle."

Repræsentant fra Hovedstadens Beredskab

Indsatsen modvirker støj og gener i konkrete situationer via Natteværternes synlighed og dialog, men beboerne har svært ved at mærke forskel i niveauet af støj og gener. En mere mærkbar effekt kræver flere værter, der er fast til stede på de mest belastede steder.

Cirka en fjerdedel af de opgaver med gæstekontakt, Natteværterne udfører, er adfærdsregulerende (se side 12). I de konkrete situationer har det en positiv effekt, idet Natteværterne gennem dialog med gæsterne i nattelivet dæmper støj- eller lydniveauet og afhjælper anden adfærd, der skaber gener for beboerne.

For få Natteværter til at skabe reel effekt på støj

Beboerne i Middelalderkvarteret bakker op om indsatsen og ser et potentiale i, at myndighedspersoner er til stede i nattelivet. Natteværterne har i konkrete tilfælde afhjulpel gener, eksempelvis når unge gentagne gange kører rundt med høj musik i bilerne.

Trods deres indsats skaber Natteværterne i deres nuværende form dog ikke en mærkbar forandring for beboerne i forhold til støj og gener. De træder ind, når de observerer uhensigtsmæssig adfærd – i 2024 gjorde de dette 864 gange. Men med det nuværende antal værter kan de kun dække få områder ad gangen, hvilket begrænser deres mulighed for at regulere adfærd i større skala.

Støjen i Middelalderkvarteret er stedspecifik og opstår særligt uden for barer, på ruter mellem byens hotspots og ved samlingspunkter². Natteværterne går i faste ruter rundt i Indre By og kan mindske larmen i øjeblikket, fx foran en bar, men kan ikke sikre, at den ikke opstår igen, når de går videre. Med kun 6-12 Natteværter til stede, er det dertil stærkt begrænset, hvor mange lokationer de kan

dække ad gangen. Gæster glemmer hurtigt henstillinger, især under påvirkning af alkohol, og da der hele tiden kommer nye gæster til, kræver en varig effekt en langt mere omfattende og stationær indsats på de hårdest ramte områder.

Uden flere værter, der er fast til stede på de mest belastede steder, vil støjen vende tilbage, så snart Natteværterne forlader området. Ifølge beboerne har kun en regulering af barers åbningstider eller en begrænsning af udeservering haft en mærkbar effekt.

Natteværterne bevæger sig derimod i fast rute og forsøger at påvirke adfærden gennem dialog, men både den kortsigtede og langsigtede effekt er usikker – særligt fordi mange gæster er turister eller engangsbesøgende.

Deeskalering af generende konflikter

Natteværterne repræsenterer et værtskab, som både gæster, dørmænd og beværtninger kan henvende sig til i nattetimerne for at få hjælp til at regulere gæsternes adfærd. Særligt dørmænd henvender sig ofte til Natteværterne og oplever, at de kan hjælpe med at deeskalere konflikter, som ellers skaber store gener for både beværtningerne og gæsterne. Natteværterne håndterer mange situationer, som tidligere ikke blev håndteret.

Dialog om den gode adfærd

Natteværterne har mange samtaler med borgere og nattelivsgæster om hvad der er god adfærd i nattelivet. Både i forbindelse med deres vagter i nattelivet og via oplysningskampagner på gymnasier, uddannelsesinstitutioner mm. Natteværterne oplever mange positive tilbagemeldinger på, at de er til stede for at skabe en rolig og tryk atmosfære i nattelivet. Det er en forhåbning om, at det øgede kendskab til Natteværternes funktion med tiden vil bidrage til en mere mærkbar forskel i niveauet af støj og gener i nattelivet.

² Festen i gaden og støj i nattelivet: Undersøgelse i Nørre Kvarter. 2023

Metode

Metode og datagrundlag

Med et kvalitativt afsæt belyser evalueringen hvilke effekter Natteværterne har for gæster i nattelivet, beboere og samarbejdspartnere i den koordinerede indsats om et trygt og roligt natteliv i Københavns Indre By.

Formålet med evalueringen har været at belyse, hvordan Natteværterne arbejder under det givne formål, og vurdere om indsatsen skaber de forventede effekter.

Interviews om erfaringer, oplevelser og effekter

Evalueringen tager primært udgangspunkt i en kvalitativ dataindsamling. Hovedkilden til data er kvalitative interviews med i alt 23 personer, herunder både Natteværter, repræsentanter for nattelivsgæster, beboere i Middelalderkvarteret og samarbejdspartnere. Interviewene med Natteværterne er udført samlet i én samlet fokusgruppe, mens de resterende interviews har været individuelle telefoninterviews.

Dertil hviler evalueringen på en gennemgang af eksisterende datakilder om Natteværternes arbejde, herunder kvantitative samt kvalitative data fra Natteværternes logs, ugerapporter, årsrapporter, evalueringer mv.

Følgende har bidraget til evalueringen

- Syv Natteværter med 1,5 - 3,5 års erfaring
- Repræsentant fra Horesta
- Repræsentant fra Danmarks Restauranter og Cafeer
- Repræsentant fra REKOM Group
- Repræsentant dørmænd
- Repræsentant fra Københavns Politi / Bevillingen
- Repræsentant fra Hovedstadens Beredskab
- Repræsentant fra Alarmcentralen i Region H
- Repræsentant fra Vagtcentralen
- Repræsentant fra Dansk Røde Kors' Offerrådgivning
- Repræsentant fra Nattelivsudvalget
- Repræsentant fra Team Sikker By, Københavns Kommune
- Repræsentant fra Center for Støj og Udeserveringer, Københavns Kommune
- Repræsentant fra SSP
- Repræsentant fra Ungeråd Kbh
- Repræsentant fra Nørre KvarTERS Beboerforening

SEISMON¹UT

Februar 2025